

Sygn. akt III Ca 201/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SO Krystyna Hadryś

SO Andrzej Dyrda (spr.)

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa T. K.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej we W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt II C 84/11

oddala apelację.

SSO Andrzej Dyrda SSO Gabriela Sobczyk SSO Krystyna Hadryś

Sygn. akt III Ca 201/15

UZASADNIENIE

Powódka T. K., w imieniu której działał opiekun prawny- Z. K., domagała się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości- bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 23 marca 2010 roku wystawionego przez (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, iż na zasadzie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 82 k.c. kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym, albowiem w dacie zawierania umowy z pozwanym bankiem- tj. 19 grudnia 2008 roku - powódka znajdowała się z powodu choroby psychicznej w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Powódka wskazała, iż postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 19 listopada 2010 roku została całkowicie ubezwłasnowolniona, a psychiatrycznie leczy się już od wielu lat. Powódka była wielokrotnie hospitalizowana w Szpitalu (...) w T., jak również leczyła się w Poradni Z. Psychicznego (...) w G..

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Bank Spółka Akcyjna we W. (dawnej (...) Bank (...) Spółka Akcyjna) wniósł o oddalenie powództwa w całości, wskazując iż powódka została ubezwłasnowolniona już po zawarciu umowy z

poprzednikiem prawnym pozwanej, a choroba afektywna dwubiegunowa, na którą cierpi powódka charakteryzuje się okresami nasilenia choroby, a jednocześnie występowaniem epizodów bez objawów psychotycznych. Pozwany wskazał, iż powódka nie przedstawiła żadnych dokumentów wskazujących, iż w dniu zawarcia umowy znajdowała się w stanie nasilenia choroby skutkującym wyłączenie świadomego powzięcia decyzji i wyrażenia woli w rozumieniu art. 82 k.c.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 5 marca 2014r. oddalił powództwo oraz nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 31,12 zł tytułem zwrotu kosztów procesu tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że w dniu 19 grudnia 2008 roku powódka T. K. zawarła z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną we W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...) na kwotę 6.499,96 zł.. Termin zwrotu wskazanej kwoty został ustalony przez strony najpóźniej na dzień 29 czerwca 2009 roku. Strony ustaliły, iż powódka dokonywać będzie spłat zobowiązania w 36 miesięcznych ratach do dnia 19-tego każdego miesiąca, począwszy od stycznia 2009 roku. W dniu 23 marca 2010 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny o numerze (...)(...), któremu Sąd Rejonowy w Gliwicach, postanowieniem z dnia 11 czerwca 2010 roku w wydanym w sprawie o sygn. akt II Co 5020/10 nadał klauzulę wykonalności.

Powódka jest od wielu lat osobą chorą psychicznie, cierpi na chorobę afektywną dwubiegunową. Choroba powódki przebiega w postaci rzutów maniakalnych i depresyjnych. Mania charakteryzuje się u powódki wzmożonym napędem, nadmierną energią, skróceniem snu nocnego, brakiem krytycyzmu i wyraźnym zainteresowaniem finansami, pod postacią zaciągania zobowiązań. Depresja u powódki przebieg pod postacią obniżonego nastroju, napędu i aktywności, zaburzeń snu i lęku. Długość poszczególnych faz jest nieprzewidywalna, pomiędzy fazami występują remisje, czyli okresy gdy powódka funkcjonuje prawidłowo. Przy chorobie afektywnej dwubiegunowej powódki nie można założyć żadnych reguł występowania poszczególnych faz. Nasilenie objawów zarówno manii jak i depresji może być zmienne, a tylko nasilona faza maniakalna powoduje wyłączenie zdolności do swobodnego lub świadomego powzięcia decyzji lub wyrażenia woli. Zazwyczaj w fazie maniakalnej chory neguje konieczność leczenia.

Choroba powódki ma coraz cięższy przebieg, powódka była sześć razy hospitalizowana psychiatrycznie w Szpitalu (...) w T. i przeżyła co najmniej osiem znaczących klinicznie faz maniakalnych o długim czasie trwania, nawet do kilku lat.

Powódka korzystała z porad lekarzy psychiatrów z Przychodni Szpitala (...) w T., a w dniu 14 września 1992 roku dr. n. med. A. R. wystawiła zaświadczenie, iż powódka znajdowała się w stanie depresji i nie mogła uczestniczyć w przesłuchaniu. Orzeczeniem Komisji Lekarskiej do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia z dnia 27 października 1992 roku powódka została zakwalifikowana do drugiej grupy inwalidów i uznana za niezdolną do zatrudnienia.

Powódka po raz pierwszy była hospitalizowana w Szpitalu (...) w T. w dniach od 5 lipca do 16 lipca 1991 roku, kolejne okresy hospitalizacji to od 23 do 30 września 1992 roku, od 22 grudnia 1994 roku do 6 lutego 1995 roku, od 29 do 31 grudnia 2009 roku, od 19 do 24 listopada 2011 roku.

Powódka pozostaje jednocześnie pod stałą opieką lekarzy specjalistów, jej lekarzem prowadzącym jest dr. n. med A. R., która leczyła powódkę również w (...) w G.. Powódka korzystała z porad A. R. w tej poradni w czasie wizyt o charakterze ambulatoryjnym, które miały miejsce w dniach: 23 listopada 2009 roku, w dniu 10 i 14 grudnia 2009 roku, 18 stycznia 2010 roku, 4 lutego 2010 roku, 25 marca 2010 roku, 12 kwietnia 2010 roku, 6 maja 2010 roku, 10 czerwca 2010 roku, 22 lipca 2010 roku, 12 sierpnia 2010 roku i 14 października 2010 roku, 20 grudnia 2010 roku, 7 lutego 2011 roku oraz 6 czerwca 2011 roku.

Podczas wizyty w dniu 23 listopada 2009 roku dr n. med. A. R. na podstawie wywiadu przeprowadzonego z powódką odnotowała, iż od maja tego roku powódka jest we wzmożonym nastroju, jest nadaktywna, brała kredyty bo znajomy weterynarz chciał komuś pożyczyć pieniądze na procent. Powódka miał mu oddawać co tydzień 1000 zł. Odnotowano również, iż powódka od kilku dni ma obniżony nastrój, napęd i zaburzenia snu. Zalecono leczenie farmakologiczne.

Z uwagi na stopień nasilenia objawów zespołu depresyjnego powódka nie mogła brać udziału w niniejszym postępowaniu.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach Wydziału I Cywilnego z dnia 19 listopada 2010 roku pozwana T. K. została całkowicie ubezwłasnowolniona z powodu choroby psychicznej (sygn. akt I Ns 11/10). Opiekunem prawnym pozwanej na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach Wydziału V Rodzinnego i Nieletnich został jej mąż Z. K. (sygn. akt V RNs 676/10). W toku tego postępowania została sporządzona w dniu 8 kwietnia 2010 roku opinia sądowo-psychiatryczna, w której M. S. - działająca jako biegły sądowy zawarła dane z wywiadu przeprowadzonego z powódką, na podstawie którego wskazano, iż ostatnim rzutem choroby była mania trwająca 2 lata od grudnia 2009 roku. W chwili przeprowadzania wywiadu w kwietniu 2010 roku powódka znajdowała się w fazie depresji o stopniu umiarkowanym, miała zaburzenia koncentracji uwagi dużego stopnia. W chwili sporządzania opinii z dnia 8 kwietnia 2010 roku w sprawie I Ns 11/10 biegła M. S. nie dysponowała zapisami dokumentacji medycznej z leczenia powódki w (...) w G..

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście. Powództwo przewidziane w tym przepisie jest właściwym środkiem dla merytorycznej obrony dłużnika przed egzekucją, opartej na zaprzeczeniu zdarzeniom, stanowiącym podstawę nadania klauzuli wykonalności. Sąd wskazał, że oznacza to, że dłużnik może powoływać się w pozwie na zdarzenia, które zaszły przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, jak również na zdarzenia zaistniałe pomiędzy powstaniem tytułu egzekucyjnego a nadaniem temu tytułowi klauzuli wykonalności. W powództwie takim dłużnik może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności, wskazanej w bankowym tytule egzekucyjnym, między innymi takie jak wady oświadczenia woli z art. 82 k.c.

Zgodnie bowiem z art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Sąd stwierdził, że powódka nie wykazała w rozumieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu z art. 6 k.c. i 232 k.p.c., iż zawierając umowę kredytu działała w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli w powodu fazy choroby afektywnej dwubiegunowej, w którym się znajdowała.

Sąd uznał, iż pomimo tego, że powódka jest osobą przewlekłe chorą na chorobę afektywną dwubiegunową i została na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 19 listopada 2010 roku ubezwłasnowolniona całkowicie, to brak jest podstaw, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego do ustalenia, iż w dniu zawierania umowy znajdowała się z przyczyn wewnętrznych, czyli z powodu choroby psychicznej, w stanie wyłączającym świadomość, cechującym się brakiem rozeznania, niemożnością rozumienia zachowań własnych i zachowań innych osób, niezdawania sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania. Sąd podkreślił, że nie można z góry przyjmować niepoczytalności osób chorych psychicznie, nawet wtedy, gdy zostali następnie ubezwłasnowolnieni całkowicie czy częściowo, bowiem w danym momencie działać oni mogli z wystarczającym rozeznaniem.

Uwzględniając powyższe, w realiach niniejszego stanu faktycznego, Sąd nie stwierdził możliwości ustalenia stanu psychicznego powódki w dniu zawierania umowy, gdyż nie istnieje dokumentacja z leczenia psychiatrycznego powódki od 1995 roku do listopada 2009 roku. Sąd zwrócił uwagę, że pierwszą wizytą lekarską, najbliższą w czasie dacie zawarcia umowy, była wizyta powódki w Poradni (...) w dniu 23 listopada 2009 roku. Wówczas powódka, była w stanie umożliwiającym z nią kontakt, co wynika z zeznań świadka A. R., wyjaśniła, iż od maja tego roku znajduje się we wzmożonym nastroju, a wcześniejszy okres zaburzeń wystąpił około 10 lat temu, co znalazło odzwierciedlenie w sporządzonych przez lekarza zapisach. Powyższy zapis stanowi jedyną i najbliższą dacie zawarcia umowy informację

o stanie zdrowia powódki i nie wykazuje iż w grudniu 2008 roku powódka znajdowała się w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Sąd nie zakwalifikował jako dowodu wskazującego, iż powódka w takim stanie znajdowała się w dniu zawarcia umowy, również informacji podanej przez powódkę w drodze wywiadu przeprowadzonego z nią w kwietniu 2010 roku podczas postępowania w sprawie o ubezwłasnowolnienie powódki. Wówczas powódka wyjaśniła, iż ostatnim rzutem choroby była mania trwająca 2 lata do grudnia 2009 roku, jednakże powódka znajdowała się wówczas w depresji, która charakteryzowała się zaburzeniami koncentracji i pamięci. Ponadto biegły sporządzający opinię nie posiadał dostępu do dokumentacji medycznej z dnia 23 listopada 2009 roku z Poradni (...), a okoliczności te zostały wyjaśnione przez biegłą M. S. w drodze ustnej opinii uzupełniającej. W ocenie sądu, wskazane powyżej argumenty przemawiają za uznaniem, iż zapisy z tego wywiadu z powódką (z kwietnia 2010 roku) nie mogą obalić prawdziwości i wiarygodności zapisów zawartych w dokumentacji medycznej sporządzonej przez lekarza A. R. w dniu 23 listopada 2009 roku, również powstałych na podstawie informacji udzielanych przez powódkę.

W dalszej części sąd uznał, iż z samego ogólnego schematu przebiegu choroby powódki nie można wyprowadzić kategorycznego twierdzenia, iż w grudniu 2008 roku powódka znajdowała się w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Choroba powódki ma zmienny i indywidualny przebieg, cechuje się występowaniem faz manii i depresji, a jednocześnie okresów remisji. W ocenie sądu, sam fakt występowania fazy manii i depresji nie stanowi przesłanki do uznania, iż powódka nie była w stanie świadomie i swobodnie powziąć decyzji i wyrazić woli. Istotny jest stopień natężenia choroby, a żadne dowody świadczące o stopniu natężenia choroby w grudniu 2008 roku nie zostały przedstawione w toku postępowania.

Sąd wskazał, że również zeznania świadków Z. K. i K. K. nie dały sądowi podstaw do dokonania takiej oceny. Świadkowie wskazywali na pewną prawidłowość w występowaniu poszczególnych faz choroby, ale nie podali żadnych dokładnych i jednoznacznych informacji i nie byli w stanie dokładnie opisać stanu zdrowia powódki w grudniu 2008 roku. Nadto, z zeznań świadka K. K. wynikało, iż w grudniu 2008 roku powódka znajdowała się w fazie depresji i nie była w stanie samodzielnie wyjść z domu, co stoi w sprzeczności ze stanowiskiem strony powodowej, iż powódka zawierała wówczas umowy znajdując się w fazie manii.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, sąd oddalił w całości powództwo, jako nieudowodnione, w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 82 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Gliwicach na zasadzie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych kwotę 31,12 zł tytułem zwrotu kosztów procesu tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Apelację od tego orzeczenia wniosła powódka zarzucając naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia a to art. 285 § 1 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że opinia biegłej sądowej M. S. jest fachowa, rzetelna i wyczerpująco odpowiada na wszystkie stawiane pytania oraz, że biegła jasno i precyzyjnie uzasadniała swój pogląd, w sytuacji gdy dokładna analiza całokształtu wszystkich opinii biegłej sądowej M. S., zarówno pisemnej jak i ustnej wskazuje, że opinii te nie są pełne i nie wyjaśniają wszelkich istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy okoliczności związanych ze stanem zdrowia powódki T. K. oraz, że opinie te pozostają w sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z opinią sporządzoną w sprawie o ubezwłasnowolnienie powódki oraz zeznaniami świadków; art. 286 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego na okoliczności we wniosku tym wskazane; art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd I instancji dowolnej oceny zgromadzonych w toku postępowania dowodów, wbrew zasadom logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego oraz wielokrotnie sprzecznej z treścią zeznań świadków, którym z drugiej strony Sąd I instancji dał w pełni wiarę. Nadto zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych mający istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia poprzez bezzasadne przyjęcie, że brak jest w niniejszej sprawie dowodów na okoliczność, iż powódka T. K. w okresie 19 grudnia 2008r. znajdowała się w stanie

wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli na skutek choroby afektywnej dwubiegunowej w fazie manii, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy prowadzi do zgoła odmiennych wniosków i ustaleń.

Zarzuciła także naruszenie prawa materialnego, a to art. 82 k.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie.

Na tych podstawach wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie niniejszej sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie powódki przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne.

Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Przepis art. 233 k.p.c. którego naruszenie powódka zarzuca Sądowi Rejonowemu odnosi się wprost do oceny dowodów wskazując, według jakich kryteriów winna być ona przeprowadzona. Wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów stanowiąc w § 1, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, które jedynie mogą zostać przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r., II CKN 817/00). Z tego wynika, że do skutecznego postawienia zarzutu naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. nie jest więc wystarczające przekonanie strony o ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11), lecz na wykazaniu, że wnioski wyprowadzone przez sąd orzekający w świetle zasad doświadczenia życiowego i budowy sylogizmów były niemożliwe (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2003r., IV CK 274/02).

Powódka, tymczasem, nie wskazuje uchybieniu przez Sąd I instancji regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. Powódka, kwestionuje poczynione przez ten Sąd ustalenia, wskazując konieczność poczynienia ustaleń w sposób odmienny.

Powódka uznała również, że oddalenie jej wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego stanowiło naruszenie art. 286 k.p.c., w szczególności kwestionując ustalenia w opinii oraz podnosząc, że jest ona niepełna i nie wyjaśnia wszelkich istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy okoliczności związanych ze stanem zdrowia powódki

Już z treści art. 286 k.p.c. jednoznacznie wynika, że dopuszczenie dodatkowej opinii uzależnione jest od stwierdzenia takiej potrzeby. Zgodnie z nim, Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Powyższe zatem działanie uwarunkowane jest zaistnieniem takiej potrzeby, która nie może być podyktowana niezadowolaniem strony z niekorzystnego dla niej wydzwiku konkluzji opinii (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 czerwca 2013r., I ACa 382/13). Obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii dalszych biegłych będzie miał miejsce, gdy przeprowadzona opinia zawiera istotne luki, jest nieprzekonująca, niekompletna, pomija lub wadliwie przedstawia istotne okoliczności, nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, nienależycie uzasadniona czy nieweryfikowalna (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013r., III CSK 243/12).

Należy zwrócić uwagę, iż wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej (k. 255) opierał się wyłącznie na niezadowoleniu z wniosków wynikających z poprzednich opinii sporządzonych dla celów tego postępowania, a w szczególności, iż nie wykazywały istnienia okoliczności, od której zależało uwzględnienia powództwa. Okoliczność wskazana we wniosku dowodowym, z tego co wskazano powyżej, nie mogła stanowić przesłanki do pozytywnego uwzględnienia wniosku, a zatem jego oddalenie, nie stanowiło naruszenia prawa procesowego.

Analizując wskazane powyżej zarzuty, Sąd Okręgowy, zwraca uwagę, iż proces cywilny opiera się na zasadzie kontradyktoryjności (sporności) nakładającej na sąd obowiązek dochowania bezstronności.

Zgodnie z art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Przytoczona powyżej regulacja prawna, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 1 marca 1996r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1996r. Nr 43, poz. 189) na mocy której skreślono § 2, nie obciąża sądu obowiązkiem dążenia do wykrycia prawdy obiektywnej (materialnej) bez względu na procesową aktywność stron. Pomimo, iż sąd, zgodnie z art. 232 § 2 k.p.c., ma prawo przeprowadzenia z urzędu dowodów niewskazanych przez stronę, jednak aktywność ta winna przybierać charakter uzupełniający i nie może wyręczać stron z realizacji ciężących na nich obowiązków procesowych do których należy przedstawianie dowodów oraz udowodnienie faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie.

Stosownie do art. 232 k.p.c. na stronach ciąży obowiązek przedstawienia dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne, a skoro ten uprawnienia tego nie wykonał prawidłowo, nie może usprawiedliwiać się przerzuceniem odpowiedzialności za postępowanie dowodowe na Sąd. Wskazany powyżej ciężar dowodu w znaczeniu formalnym uzupełnia ciężar dowodu w znaczeniu materialnym wyrażony w art. 6 k.c., który nakłada na stronę ciężar udowodnienia faktów, z których wywodzi ona skutki prawne. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 listopada 2007r., (II CSK 293/07), ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku, lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu.

Mając na względzie powyższe, uznać należało, że to na powódce ciążył obowiązek wykazania, że w dniu 19 grudnia 2008r., tj. w chwili złożenia oświadczenia woli powódka znajdowała się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji, co zgodnie z art. 82 k.c., skutkowało nieważnością umowy kredytu gotówkowego.

Postępowanie dowodowe wykazało, w sposób niebudzący wątpliwości, że powódka jest osobą chorą psychicznie (cierpi na chorobę afektywną dwubiegunową). Jak wynika z opinii biegłego, charakter tej choroby, przejawiających się w postaci rzutów faz maniackalnych i depresyjnych pomiędzy którymi remisje, jednoznacznie wskazuje, że w okresie nasilonej fazy maniackalnej, u powódki następuje całkowite wyłączenie zdolności do swobodnego lub świadomego powzięcia decyzji lub wyrażenia woli, co w konsekwencji skutkuje nieważnością czynności prawnych dokonanych w tym okresie. Istotne jednak, na gruncie art. 82 k.c., jest wystąpienie tego stanu, a nie tylko hipoteczna możliwość

zaistnienia takiego stanu. W świetle powyższego powódka była zatem zobowiązana do wykazania stanu objętego hipotezą art. 82 k.c., a nie tylko uprawdopodobnienia.

Wobec niewykazania przez nią wskazanych powyżej okoliczności, zasadne było oddalenie jej powództwa, jako niewykazanego.

Z tych względów apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Andrzej Dyrda SSO Gabriela Sobczyk SSO Krystyna Hadryś